

We Lwowie, dnia 14. grudnia 1900.

Aleg. 3

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzielenie gminie miasta Tarnowa
koncesyi do pobierania opłat kopytkowych.

Wysoki Sejmie!

Udzielone gminie miasta Tarnowa ustawą z dnia 6. stycznia 1872 r. Nr. 32. dz. u. i rozp. kraj. na czas nieograniczony prawo poboru opłat kopytkowych gaśnie z końcem 1900 r. w myśl postanowienia ustępu 7-go §. 9. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 r. Dz. u. kraj. Nr. 43.

W obec tego Magistrat miasta Tarnowa wniósł prośbę do Wydziału krajowego o wyjednanie koncesyi na dalszy pobór opłat kopytkowych.

Z przedłożonych zamknięć rachunkowych za trzy lata ostatnie okazuje się, że zwyczajne dochody miejskiego funduszu drogowego wynosiły przecięciowo rocznie 41.747 Koron, z czego prawie połowę, bo 20.436 Koron dostarczały opłaty kopytkowego.

Preliminarz sporządzony na wypadek utraty dochodu z opłat kopytkowych wykazuje dochód w kwocie 21.900 Koron, konieczne zaś wydatki na samo tylko utrzymanie dróg, ulic i placów w kwocie 24.918 Koron tak, iż zwyczajne dochody funduszu drogowego po potrąceniu dochodu z kopytkowego nie pokryłyby nawet najniezbędniejszych potrzeb utrzymania ulic, dróg i placów miejskich.

Według przedłożonych danych na 10 placów publicznych tylko 7 jest brukowanych, na 95 ulic o łącznej długości 38.8 km. tylko 26 ulic o długości 2.6 km. jest brukowanych, a 69 ulic o długości 36.2 km. żwirowanych. Chodnika niema wcale na 31 ulicach a reszta ulic posiada chodnik w niedostatecznej długości. Ponadto 21. ulic ma tylko rowy a nie ścieki brukowane a 35 ulic nie posiada szerokości nawet 8. m. Miasto Tarnów tak jest założone, iż główne arterye ruchu zbiegają się centralnie ku środkowi miasta, a brak jest poprzecznych połączeń, co powoduje wielkie niedogodności dla ruchu wozowego. Dla tego jednym z głównych zadań administracyi drogowej jest stworzenie dalszych poprzecznych ulic, co jednak wymaga znacznych wydatków i nie da się uskuteczyć bez dotychczasowego dochodu z opłat kopytkowych.

W podaniu swem przedstawił Magistrat program niezbędnych znaczniejszych robót drogowych na najbliższe trzecieście, z którego podajemy najważniejsze, a mianowicie:

1) na mocy zawartej umowy z c. k. Rządem, który po długich staraniach zdecydował się wybrukować część gościńca rządowego, t. j. ulicę krakowską, ma miasto przyczynić się do kosztów tego wybrukowania ulicy kwotą 27.500 K.; wydatek roczny z tego tytułu przypadający na fundusz drogowy wynosi 4000 K. Brukowanie tej ulicy powoduje

konieczność zmiany profilu i wymiany starych i zużytych chodników, co pociąga za sobą roczny wydatek 4.182 K.

2) ulica kolejowa, łącząca dworzec kolejowy z ul. krakowską, musi być rozszerzona i wybrukowana z uwagi na olbrzymi ruch podróźnych i zaprowadzić się mający tramway; wydatek na ten cel w najbliższych 3 latach wyniesie około 6.000 K.

3) brukowanie ulicy ogrodowej wymagać będzie w 3 latach wydatku około 9.000 K.

4) celem utworzenia drogi obwodowej dla ruchu ciężarowego otworzono już ulice: średnią, lipową i Mickiewicza, potrzebnem jest wykończenie ulicy lipowej przez wyźwirowanie, oraz przedłużenie ulicy średniej, kosztem 23.800 K.

5) koniecznem jest także poprzeczne połączenie ulicy krakowskiej, względnie ogrodowej z ulicą Mała Strusina, w której przy obecnym braku połączeń poprzecznych nikt budować się nie chce. Koszt tego połączenia wyniesie 8.000 K.

6) z powodu otwarcia szkoły realnej ma gmina obowiązek otworzyć ulicę przed szkołą przez przedłużenie ulicy Nowy Świat, kosztem 15.700 K.

Powyżej wymienione roboty stanowią tylko część tego, czego konieczność i warunki miejscowe ze względu na ułatwienie komunikacji, ład i porządek wymagają i mogą być wykonane jedynie przy pomocy dochodu z opłat kopytkowych, gdyż nowa ustawa drogowa, nakładając na mieszkańców obowiązek uiszczania wysokiego dodatku na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych, pozbawiła zarząd miasta tego źródła dochodów, któreby mogło zastąpić utracony dochód z kopytkowego.

Przedstawwszy owe niezbędne potrzeby miasta Tarnowa na polu rozwoju komunikacji Wydział krajowy zaznacza zarazem, iż jak to wykazały rachunki i preliminarze drogowe corocznie przez Komisję specjalną kontrolowane, a przez Wydział krajowy badane, miejska administracja drogowa prowadzoną jest fachowo i z pożytkiem dla rozwoju miasta, odpowiednio dla jego potrzeb, a gdy jak wyżej wykazano, istnieją i dziś te same warunki, z powodu których udzielenie koncesyi nastąpiło, przeto Wydział krajowy oświadcza się za udzieleniem gminie miasta Tarnowa dalszej koncesyi na trzy lata do pobierania opłat kopytkowych, na tych samych warunkach jak dotychczasowe i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną %/ ustawę.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodemeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:
S. Baderi w. r.

Sprawozdawca:
Antoni Jaxa Chamiec w. r.
Członek Wydziału krajowego.

U s t a w a

z dnia o udzieleniu gminie miasta Tarnowa koncesyi
na pobór opłat kopytkowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, jak następuje:

Art. I.

Dla ulżenia ciężaru utrzymywania w dobrym stanie ulic, placów i dróg miejskich udziela się gminie miasta Tarnowa na przeciąg trzech lat od chwili wejścia w życie niniejszej ustawy prawo do pobierania myta kopytkowego pod warunkami poniżej określonymi.

Artykuł II.

Gmina miasta Tarnowa pobierać ma myto kopytkowe na następujących ośmiu do miasta prowadzących drogach w miejscu, gdzie wchodzi w okręg miasta:

1. Rudy,
2. Strusina,
3. Nowy Świat,
4. Pogwizdów,
5. Grabówka,
6. Zabłocie,
7. Terlikówka,
8. na drodze obok koszar kawaleryi.

Art. III.

Opłatę myta kopytkowego należy pobierać raz tylko przy wstępie do miasta, a to według następującego wymiaru: -

1. od konia, muła lub osła w zaprzęgu 6 (sześć) halerzy;
2. od każdej sztuki bydła rogatego w zaprzęgu 4 (cztery) halerze;
3. od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 3 (trzy) halerze;
4. od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 2 (dwa) halerze.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od opłaty myta kopytkowego.

Art. IV.

Przy poborze myta kopytkowego mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłat mytniczych lub o znizeniu takowych.

Art. V.

Dochód z myta kopytkowego nie może być obrócony na żaden inny cel, jak tylko na brukowanie lub szutrowanie ulic, placów i dróg miejskich, i na zakładanie lub utrzymywanie na nich ścieków, kanałów i mostów.

Art. VI.

Zużycie dochodu z myta kopytkowego na opędzenie kosztów utrzymania ulic, placów i dróg miejskich, nie uwalnia miasta od obowiązku utrzymywania tychże wogóle i w dobrym stanie, i używania na ten cel prestacyj mieszkańców miasta według postanowień ustawy drogowej.

Art. VII.

Każdego roku przedłoży gmina pobierająca myto kopytkowe przed rozpoczęciem roku budżetowego Wydziałowi powiatowemu preliminarz tych robót, które zamierza w tym roku wykonać i pokryć prawdopodobnie spodziewanym dochodem z myta kopytkowego podług postanowień powyższego artykułu VI.

Art. VIII.

Najpóźniej w cztery tygodnie po upływie każdego roku budżetowego wykaże gmina pobierająca myto kopytkowe Wydziałowi powiatowemu, czyli i o ile preliminowane na ten rok z funduszu poboru myta kopytkowego oraz z innych zasobów ustawą drogową i regulaminem drogowym wskazanych roboty uskutecznione zostały i czy cały dochód, który z tych źródeł wpłynął do miejscowego funduszu dróg gminnych, był na powyższe roboty obrócony i wyczerpany.

Art. IX.

Kontrolę nad robotami około utrzymania w dobrym stanie ulic, placów i dróg miejskich, pokrywanemi z funduszu poboru myta kopytkowego, wykonuje Wydział powiatowy, a względnie Wydział krajowy w myśl §. 35. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43., przyczem służy mu prawo przedsięwzięcia stosownych środków zaradczych na koszt gminy pobierającej myto kopytkowe.

Art. X.

Gdyby gmina miasta Tarnowa, pobierająca myto kopytkowe, wymienionych w tej ustawie warunków nie dopełniła, zarządzi polityczna władza powiatowa środki przymusowe, wskazane ustawą drogową z dnia 5. lipca 1897 dz. u. kr. Nr. 43. i wykonawczym regulaminem z dnia 20. grudnia 1897, dz. u. kr. Nr. 72. — Jeżeli zwykłe środki przymusowe nie skutkowały, a organa miejskie nie utrzymywały ulic, placów i dróg miejskich w dobrym stanie lub używały w sposób nieodpowiedni funduszu pochodzącego z poboru

myta kopytkowego lub innych dochodów miejscowego funduszu dróg gminnych, natenczas obejmie Wydział powiatowy bezpośredni zarząd wyżej wymienionych ulic, placów i dróg, niemniej też funduszków w myśl postanowień §. 38. ustawy drogowej z 5. lipca 1897.

Art. XI.

Od zwierząt w art. III. poszczególnionych, to jest opłatą myta kopytkowego objętych, nie będzie gmina miasta Tarnowa pobierała żadnej innej opłaty podczas dni targowych lub jarmarcznych.

Art. XII.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Memu Ministrowi spraw wewnętrznych.
